

Evaluatiemiddag 2e jaar passend onderwijs, gehouden op 3-11-16.

Aanwezig:

Ali Dekker (voorzitter swv), Stan Poels (bestuurslid, CVOg), Kees de Bruin (bestuurslid, Beukenrode onderwijs), Jan Reitsma (bestuurslid, Kleine Prins), Gijs van Lennep (Bestuurslid, Vrije school), Pascal van de Ven (lid alv, Schoonoord), Hennie van de Boorn (Seyster College), Josian Stikkelbroek (gemeente Bunnik), Jeroen Croes (lid alv, Werkplaats), Patty Stefans (OPR), Joke Nooij (CCZ), Thijs van den Bosch (OPR, Beukenrodeonderwijs), Maarten Blokker (Tobiasschool), Marion Hagdorn (Revius Doorn), Ingrid van der Neut (lid alv, Herman Jordan), Mendy van Horssen (Werkplaats), Marjet van Ardenne ((Schoonoord Doorn), Simone Magnée (Opr, de Breul), Noortje Koekkoek (Groenhorst), Sven Boogert (Vrije school), Paul Oosterman (Herman Jordan), Marit Zegers (Beukenrodeonderwijs), Margot Klute (OPR, ouder), Joop Hoogendoorn (swv po), Naima Rahmouni (lid alv, Beukenrode onderwijs), Gemma Peters (swv), Christianne Cortenbach (Schoonoord Doorn), Margret Beekman (de Breul), Totie Cronie (OLZ), Ineke Klein (OPR, Herman Jordan), Petra de Kruijff (leerplicht Wijk bij Duurstede), Loes IJkelstam (HNL), Janneke Wanige (HNL), Sander Kloos (gemeente Zeist), Alies Oprel (gemeente Heuvelrug), Jorien Hartman (Seijster College), Jonne Gaemers (bestuurslid, Schoonoord), Marjolein Koopmans (Groenhorst), Maureen 't Lam (OPR), Bep van der Linde (Revius Wijk), Saskia Thiel (Schoonoord, VMBO Zeist), Marijke Kolsteren (GGZ), Therese Keulen (leerplicht gemeente Zeist), Vivian Fontijn (leerplicht gemeente de Bilt), Ida Brandt (Berg en Bosch), Ronald Blankenvoort (ONS), Patty Stevens, Erica van Kesteren, Harry Emmerzaal (swv).

1. Inleiding door de voorzitter, Ali Dekker.

Welkom op de 2^e evaluatiemiddag, er is opnieuw een breed gezelschap aanwezig (bestuurders swv, leden ALV, schoolbestuurders, schooldirecties, zorgcoördinatoren, ambtenaren leerplicht en beleidsambtenaren onderwijs, OPR, swv po). Als bijzondere gast verwelkomen we de heer Marc Dullaert, aanjager van het thuiszitterspact.

Vanmiddag bekijken we waar we staan in de realisatie van het passend onderwijs.

Een paar punten die n.a.v. de eerste evaluatiemiddag gerealiseerd zijn of in gang gezet:

- Er was ongenoegen over de verdeling van de financiën vooral bij kleine scholen. Daarom hebben we een vaste voet geïntroduceerd.
- De kennis tussen het VO en het VSO is beperkt. Binnenkort gaat er een carrousel draaien waarbij over en weer bij elkaar in de keuken wordt gekeken.
- Er is een nieuw monitor formulier ontwikkeld, dat statistische analyses mogelijk maakt.
- Dit jaar is een ton opgenomen in de begroting voor een gezamenlijk scholingsprogramma.
- We hebben werkgroepen ingericht om de vraagstukken die we vorig jaar benoemd hebben aan te pakken.

Punten die zijn opgevallen:

- We hebben met elkaar 4500 leerlingen ondersteund. De meeste leerlingen bereiken we met preventieve ondersteuning.
- 771 leerlingen zijn individueel ondersteund. In de meeste gevallen zijn dat leerlingen van het VMBO. Daar is de ondersteuningsbehoefte het grootst en daar speelt onze 1,2,3 verdeelsleutel ook terecht op in.

- In totaal zijn 39 leerlingen verwezen naar het VSO, meestal vanwege gedragsproblemen en psychische problematiek.
- Inmiddels gaat gemiddeld 18% van het ondersteuningsbudget door naar de VSO, vanwege verwijzingen, maar de verschillen tussen de scholen onderling zijn groot.
- De meeste verwijzingen naar het VSO zijn aan het begin van het schooljaar en gedurende het schooljaar loopt dat af.
- Bij thuiszitters is dat precies andersom: we beginnen met weinig thuiszitters en later neemt dat aantal toe. Op de top waren er 36 thuiszitters. Een van onze doelen voor 2015/2016 was overigens om voor alle thuiszitters een individueel plan te maken. Of dat is gebeurd is helaas niet uit de cijfers af te lezen.
- Er gaat veel goed; zo zijn er zijn geen leerlingen geweigerd en het schoolmodel wordt als pluspunt benoemd.

Tijdens de evaluatie vorig jaar merkte ik al op dat de keuze die dit samenwerkingsverband gemaakt heeft is een eigenzinnige geweest. De angst bij dit model is dat het ieder voor zich is met risico van het afschuiven van problemen. Zo vullen we het hier niet in, we benutten kansen en versterken elkaar en iedereen neemt zijn verantwoordelijkheid.

Passend onderwijs is niet van het samenwerkingsverband, maar van de scholen.

2. Monitor, Harry Emmerzaal.

M.b.v. een PowerPoint presentatie wordt er ingezoomd op een aantal onderdelen van het rapport “Verantwoording passend Onderwijs VO, schooljaar 2015-2016”. De belangrijkste opmerkingen uit deze presentatie zijn:

1.Thuiszitters. Bij de start van dit schooljaar zijn we gestart met 14 thuiszittende leerlingen. De ervaring leert dat dit gedurende het schooljaar zal oplopen. Om thuiszitters beter te helpen hebben we in de regio inmiddels het OZC in Odijk (Beukenrode/Timon), de Boeg in Wijk bij Duurstede (enkele dagdelen opvang) en wordt er over projecten gesproken in de gemeenten de Heuvelrug en de Bilt. Scholen ontvangen nog dit jaar en extra budget met als label thuiszitters.

Doelstelling voor dit jaar is het terugdringen van thuiszitters met 25%.

2.TLV-aanvragen. Er is zicht op de TLV-aanvragen en de kosten die dat met zich meebrengt over de afgelopen 2 jaar. Er blijken grote verschillen tussen de scholen te zijn (van 0 tot 55% van het budget vanuit het swv ontvangen).

3.Vragenlijst schooldirectie-zorgcoördinatoren. Nagenoeg alle leerlingen zijn geplaatst op de school van aanmelding

De helft van de scholen is (zeer) actief met verdere vormgeving passend onderwijs

Genoemde knelpunten: onderlinge verwijzing, aantal beschikbare plaatsen vso, werkdruk docenten

De pluspunten zijn o.a.: het schoolmodel en het kunnen leveren van maatwerk.

4.Monitorformulier:

a. Er is €2,3 milj. naar de scholen gegaan, de scholen verantwoorden gezamenlijk €2,5 milj.

Zes scholen verantwoorden minder dan ontvangen (CLZ, WP, VS, RW, SM, VZ). Twee scholen (veel) meer dan ontvangen (HJ, CCZ).

Aan infrastructuur wordt 38% van de middelen besteed; €940.000 (van te voren geen richtlijn voor afgesproken).

b. Uren ondersteuning intern: 20.000 tegenover extern: 1.400 uur

Uitgegeven binnen het VMBO b/k/pro: €800.000; dat is aan 40 % v.d. leerlingen.

Aan het Havo/Vwo is €440.000 uitgegeven, dat is aan 33% v.d. leerlingen.

Dat betekent dat er aan het b/k 2 maal zoveel wordt uitgegeven, maar dat is excl. vso verwijzingen.

c. de hoeveelheid ondersteuning neemt af per jaar, maar niet heel rigoreus.

d. Er lijkt geen verband te bestaan tussen het behalen van doelen in relatie tot de geboden aantal uren ondersteuning.

5. Punten voor discussie:

TLV-bekostiging, inkomsten versus verantwoording, doelen, infrastructuur/vaste voet, samenwerking, werkvloer/druk, dekkend aanbod, evaluatie monitorformulier (inhoud arrangementen).

3. Werkgroepen, Irene ter Veen, Harry Emmerzaal.

N.a.v. de evaluatie van vorig jaar zijn er drie werkgroepen ingesteld. Dat zijn: samenwerking tussen onderwijs en gemeenten, POVO en expertise uitwisseling tussen de scholen.

De belangrijkste opmerkingen uit deze presentatie zijn:

1. Samenwerking tussen onderwijs en gemeenten.

De opdracht in het kort: breng schotten in beeld, maak de aansluiting per gemeente in beeld en werk een procedure voor de samenwerking uit.

Omdat duidelijk werd dat er geen gezamenlijk startpunt bestond heeft de werkgroep in eerste instantie een gezamenlijke missie/visie uitgewerkt. In deze visie/missie staat o.a. dat er een samenhang moet zijn tussen opvoeding, onderwijs en jeugdhulp. Een goede samenwerking berust op vertrouwen, respect en gezamenlijke taal. Preventief werken wordt als belangrijkste onderdeel van de uitwerking gezien. Om dit laatste vorm te geven zal er met een pilot worden gestart waarin basisonderwijs, voortgezet onderwijs (incl. vso) en de gemeente zullen samenwerken.

2. POVO.

De opdracht in het kort: werk een procedure voor de overstap po-vo uit.

Ook binnen deze werkgroep werd duidelijk dat er eerst een gezamenlijke missie/visie moest worden uitgewerkt. In deze visie/missie staat o.a. een goede verbinding tussen het po en het vo met een geborgde ononderbroken ontwikkeling voor elk kind. Dit wordt gerealiseerd door het stimuleren van wederzijds vertrouwen en verbinding en het samen uitvoeren van een doorgaande lijn van groep 6 t/m klas 3.

Het uitgewerkte plan wordt binnenkort voorgelegd aan de bestuurders van de swv'en. Gaan deze akkoord dan zal de daadwerkelijke uitvoering op de diverse scholen moeten worden opgepakt.

3. Expertise uitwisseling tussen de scholen.

Er is te weinig kennis/uitwisseling tussen de scholen onderling (vo-vo, vso-vso, vo-vso). Om dit te vergroten heeft de werkgroep een carrousel uitgewerkt. Dat betekent dat elke school een aantal collega's van een andere school zal ontvangen om uitleg te geven over de werkwijze binnen de ontvangende school. De carrousel start half november en loopt door tot februari. Er wordt afgesloten met een gezamenlijke middag.

4. Bestuurlijke samenwerking, Ali Dekker.

In de workshop hebben we de diverse samenwerkingsrelaties aan de orde gehad. Welke problematiek speelt er, ligt die of zou die op het niveau van het samenwerkingsverband moeten liggen en is de problematiek oplosbaar in de huidige structuur?

Het zwaartepunt van de discussie lag op de samenwerking gemeente en samenwerkingsverband, waarbij vooral problematiek rond thuiszitters en het vraagstuk particulier-regulier onderwijs aan de orde kwam

SWV- gemeente

Vanuit Utrechtse Heuvelrug komt meteen een kritisch geluid die de structuur van het samenwerkingsverband betreft. Het schoolmodel waarin de schoolbesturen autonoom zijn brengt voor de gemeenten problemen met zich mee. Wie spreek je aan als er problemen zijn met een leerling? Liever zou men alleen bij het samenwerkingsverband aan hoeven te kloppen, die dan vervolgens ook over de middelen beschikt om wat te doen. De ondersteuningsmiddelen zouden dan ook (voor een deel) bij het samenwerkingsverband moeten blijven. De verwachting is dat er dan sneller en meer op maat een oplossing gevonden wordt.

De vertegenwoordigers van de schoolbesturen vragen waarom er dan meer maatwerk geleverd zou kunnen worden? In de praktijk heb je daar toch de betreffende school voor nodig en die is daar ook rechtstreeks op aanspreekbaar. Anderzijds begrijpen ze de behoefte aan een aanspreekpunt wel. Dat zouden de scholen ook graag bij de regiogemeenten zien. In de evaluatie van vorig jaar was dat onder andere de aanleiding om de werkgroep gemeenten-samenwerkingsverbanden in te richten. Allereerst om duidelijk te maken hoe de structuren in de diverse gemeenten zijn en te kijken of en hoe er eenheid in gebracht kan worden

De hartenkreet vanuit Utrechtse Heuvelrug is ingegeven door een casus rond Maupertus, die oplossingen op maat bieden voor thuiszitters. Oplossingen die het samenwerkingsverband kennelijk niet biedt, zo concludeert Utrechtse Heuvelrug.

Ouders kloppen bij de gemeenten aan om via ontheffing van de leerplicht en een zorgindicatie de kosten van het particulier onderwijs te dragen en dat jaagt de gemeenten op kosten. Waarom kunnen een deel van de kosten niet vanuit het samenwerkingsverband gedekt worden zo is de vraag vanuit de gemeente? Omdat het om particulier onderwijs gaat en dat mag niet met reguliere onderwijsmiddelen bekostigd worden. Maar hoe zit het dan met het experiment van de Breul om met Maupertus samen te werken? Zeist gaat daar met De Breul ook over in gesprek.

Moet zo'n experiment geen kans krijgen? Is het wel verstandig om een Berlijnse muur op te trekken tussen het regulier en het particulier onderwijs?

(noot: inmiddels is duidelijk dat de inspectie geen toestemming geeft voor de experiment)

Achterliggend is de vraag hoe tot goede onderwijs-zorgarrangementen te komen en te zorgen dat onderwijs en gemeenten elkaar snel vinden. Als er zorginzet nodig is moeten de indicaties snel afgegeven worden en moeten er geen wachtlijsten zijn, zoals nu soms wel het geval is. Omgekeerd moet het SWV zorgen voor een dekkend aanbod.

(noot: voor thuiszitters is er in Odijk in samenwerking tussen Timon en Beukenrode een voorziening sinds aug 2015..)

De afspraken die o.a. rond dyslectie gemaakt zijn in het OOGO wijzen er op dat gemeenten en de SWV's P.O en V.O in staat zijn om goede afspraken te maken.

Afgesproken wordt de thema thuiszitter verder in het OOGO te bespreken.

Relaties met Amersfoort en Utrecht swv's

De samenwerking met omliggende samenwerkingsverbanden zoals sterk VO in Utrecht is prima. Van de wat stugge samenwerking met Sterk VO op schoolniveau die zich vorig jaar voordeed, is geen sprake meer. Er kan rechtstreeks contact met hen opgenomen worden. Wel is het goed om ook de werkgroep PO-VO op dit punt te bevragen. Vanuit de werkgroep is er meer zicht op de samenwerking met aanpalende samenwerkingsverbanden

Samenwerkingsverband PO-VO

Op bestuurlijk niveau wordt naar meer samenwerking tussen PO-VO gezocht. Dat gebeurt meer in het land, zoals op de conferentie in Lunteren over passend onderwijs bleek.

Besproken wordt dat het realiseren van samenhang en een gemeenschappelijke koers in het PO vanwege het veel grotere aantal scholen veel moeilijker is dan op het VO. De betrokkenheid van individuele scholen in het PO lijkt lager dan in het VO. Het is lastig om voor continuïteit te zorgen in de vertegenwoordiging in werkgroepen vanuit het PO

Samenwerking tussen de schoolbesturen in het VO onderling

De bereidheid om leerlingen van elkaar over te nemen, lijkt minder groter te zijn geworden. Zowel tussen VO scholen onderling als tussen VO-Vso scholen. Enerzijds omdat de schoolprofielen van de schoolbesturen op elkaar lijkten, dus waarom zou overstappen dan een oplossing zijn? Als het op de ene school niet lukt, waarom op de andere school dan wel? Opgemerkt wordt dat een overstap ook om andere dan onderwijsinhoudelijke redenen aan de orde kan zijn.

Anderzijds is er ook angst om met een overname van een leerling ook een financieel risico over te nemen. Doorstroom van een leerling naar het VSO kost immers geld.

In de praktijk zijn er goede voorbeelden hoe met die drempelvrees kan worden omgegaan.

De Tobiasschool houdt bij een overstap van een leerling naar het VO in eerste instantie zelf het risico. Er kunnen afspraken gemaakt over een brugjaar bij een overstap, met een gedeelde verantwoordelijkheid.

Het is allemaal voor de eerste keer, dus blijf naar oplossingen zoeken.

Tot slot nog een praktisch vraagstuk

Leerlingen die geen 18 zijn moeten ergens in geschreven zijn, vanuit VaVo. Die leerlingen zouden praktisch gezien bij een school ingeschreven moeten worden. Afgesproken wordt dit in het SWV te bespreken.

Samenvattend:

Het thema thuiszitters, een passend aanbod binnen het SWV VO en een naadloze samenwerking tussen gemeenten en schoolbesturen op onderwijs-zorgarrangementen staat nog steeds op de agenda. Van de werkgroep gemeenten-SWV's worden antwoorden verwacht.

Samenhang op het niveau van het samenwerkingsverband is vanwege de schaal in het PO lastiger te realiseren dan in het VO. Er is wel behoefte aan meer continuïteit vanuit het PO in de diverse werkgroepen, gekoppeld aan meer mandaat.

Er is drempelvrees bij de overname van leerlingen zowel binnen het VO als tussen VSO-VO, vanwege de mogelijke financiële risico's die daaraan verbonden zijn. We moeten op zoek naar good practice om die drempels te slechten

5. Financiën, Stan Poels.

1. Het overgrote gedeelte van de aanwezigen is blij met de financiële gevolgen van het schoolmodel waardoor scholen nu een behoorlijk bedrag ontvangen en zelf aan zet zijn om de zorg op school goed te organiseren. Nadeel hiervan is wel dat iedereen op zijn school het wiel aan het uitvinden is. Vroeger belde je bij knelpunten Hans van Houten en die regelde dan wat. Die functie bestaat niet meer. Dat wordt soms wel als een gemis gezien. "Vroeger" waren er bijvoorbeeld gegarandeerde rebound-plekken beschikbaar bij Beukenrode n de Sprong, collectief "ingekocht" door het Samenwerkingsverband.

2. Het realiseren van een vaste voet per school (als resultante van de vorige evaluatie) wordt positief gewaardeerd.

3. Ook de andere financiële uitgangspunten worden gedeeld, m.u.v.:

- Het meerjarig moeten betalen van het VSO voor een doorverwijzing vanuit het VO. De aanwezigen vinden dat dit beleid nog eens tegen het licht moet worden gehouden. Een jaar betalen wordt alom geaccepteerd, maar men vreest op de wat langere termijn een stapeling van kosten van doorverwijzingen uit meerdere jaren.
- Het Noodfonds is qua "statuut" te streng, het feit dat er niet of nauwelijks gebruik van wordt gemaakt is geen goed signaal. Kijk nog eens naar de uitgangspunten.

4. Op de vraag wat we als Samenwerkingsverband zouden kunnen doen met die 100.000 euro die we nu beschikbaar gaan stellen voor "deskundigheidsbevordering" kwamen de volgende reacties:

- Collectief inkopen van gecertificeerde bureaus die trainingen kunnen geven aan bv. mentoren, docenten etc.
- Deelname Jeugdzorg aan de ZAT-teams van de scholen
- Inkoop van deskundigheid op de "witte vlekken" die wij nog steeds kennen t.a.v. bepaalde zorg-leerlingen
- Collectief inkopen van rebound-plekken ("net zoals vroeger")

Zoals iemand opmerkte, op het moment dat je iets collectiefs gaat doen stap je af van het ultieme schoolmodel zoals we dat nu kennen en realiseer je een "tussenvorm" tussen dat schoolmodel en het expertisemodel. En dat is helemaal niet erg !

6. Rijkdom aan verscheidenheid, Kobus de Boer.

De vraag wat er nog ontbreekt in het samenwerkingsverband leverde bij de groep de volgende aandachtspunten op:

- Op het moment dat je een leerling hebt voor het voortgezet speciaal onderwijs, moet je teveel leuren met de leerling en kun je buiten het samenwerkingsverband belanden. Dit geldt zowel voor capaciteit (school is vol) als onderwijsaanbod (ontbreken van havo en vwo).

- Op het moment dat een leerling op het VSO uitvalt op basis van gedrag, heeft het swv geen oplossing. De suggestie werd gewekt dat het schoolmodel in dat geval nadelig werkt: andere scholen voelen zich niet verantwoordelijk.
- Stel je hebt een externaliserende leerling die te zwaar is voor het VO en te licht voor het VSO? Wat biedt het swv dan?
- Wat doet het swv in het geval dat ouders en leerling niet meewerken bij schoolkeuze?
- Hoe anticipeert het swv op de groep leerlingen uit de schakelklas die wel slim is, maar de taal onvoldoende spreekt?

7. Reflectie, Marc Dullaert.

De heer Dullaert (aanwezig vanaf 14.15 uur) geeft een korte reflectie op de middag. De kern van zijn opmerkingen is als volgt:

-Hij ervaart tijdens de middag een open en betrokken sfeer. Het swv is bezig om de rafelrandjes tussen onderwijs en gemeenten, ontstaan door de huidige wetgeving, aan elkaar te hechten. Dat is een moeizaam proces waarvan hij ziet dat swv'en in het land hier op hun eigen manier mee bezig zijn (zoeken naar en vinden van olifant paadjes).

- Marc Dullaert houdt een pleidooi voor ontschotten. Ontschotten van middelen bij individuele gemeenten, bij gemeenten binnen de regio van het swv en tussen onderwijs en gemeenten. Hij heeft zelf ervaring opgedaan bij het voeren van (moeilijke) gesprekken met gemeenten en swv'en en biedt aan om ook bij ons een helpende hand te bieden.

- V.w.b. thuiszitters hecht Marc Dullaert minder waarde aan de zg. doorzettingsmacht. Hij gelooft veel meer in preventief werken. Hij kent voorbeelden in het land waar succesvol vroegtijdig met risico-gevallen aan de slag wordt gegaan, met positieve resultaten.

Wanneer er toch sprake is van doorzetting dan moet dat worden uitgevoerd door een (kleine) commissie die zich verdiept in de situatie en knopen kan/mag doorhakken.

8. Afsluiting, Ali Dekker

De voorzitter sluit de middag af met een dankwoord voor de aanwezigen. De middag krijgt een vervolg via het bestuur en de ALV. Ook volgend jaar organiseren we een evaluatiemiddag. Daarbij zullen dan ook de wethouders van de 5 gemeenten worden uitgenodigd.

9. Evaluatieformulier over de middag

Er zijn 20 formulieren ingevuld. Dat geeft het volgende overzicht:

1. Was deze bijeenkomst zinvol in het kader van de evaluatie 2 jaar passend onderwijs?

zwak	Voldoende	Goed
2	9	11

2. Heb je naar voren kunnen brengen wat je wilde?
ja: 16, nvt: 2

3. Wat vond je van thema's die je hebt bijgewoond?

	Zwak	Voldoende	Goed
Bestuurlijke samenwerking		1	3
Rijkdom aan verscheidenheid	2	3	6
Financiën		2	5
Oordeel hele middag		3	7

4. Opmerkingen

Opmerking:

- Ik voel een positieve wil om er met z'n allen uit te komen
- Thema: vooral spuien, weinig sturing gespreksleider. Enige meerwaarde de aanwezigheid van partijen die in de swv vergaderingen niet aanwezig zijn. Als geheel niet erg zinvol
- Voorstel om het aantal onderwerpen te beperken, maar die uit te diepen. Zorg dat conclusies onderbouwd getrokken kunnen worden. Vergelijk scholen, regio's en stel criteria voor het invullen van het monitorformulier. Alleen dan heeft een verslag meerwaarde.
- Prima, open sfeer
- Fijn dat bestuur en directeur alles positief oppakken
- Fijn dat M. Dullaert erbij kon zijn. Wat ontbreekt, spuien levert op...
- We moeten eens kijken met een onderzoeker of we de interpretatie van de cijfers kunnen – aanscherpen
- Mark Dullaert was een cadeautje. Betrokkenheid voelt goed, moeten we vasthouden.
- De bespreking van het thema viel tegen. Er werd simpelweg een vraag neergelegd. Een werkvorm was leuker geweest.
- Dullaert zijn aanwezigheid zeer positief, brug op landelijke politiek en werk op scholen, swv en gemeenten.
- Een goede bijeenkomst
- Ik zou toch graag de diepte in willen gaan. Hebben we ons doel bereikt? Waaruit blijkt dat? Waarom wel? Waarom niet?
- Wellicht werkvormen kiezen bij de themabijeenkomsten.
- Ga zo door.